

Φασουλῆς καὶ Περικλέτος,
ὁ καθέννας νέτος σκέτος.

Π.—Τί ἔχομε;

Φ.— Ζητήματα...

Π.— Πολιτικά;

Φ.— Καὶ ἄλλα,

ζητήματα διάφορα, μικρά τε καὶ μεγάλα.

Π.—Καὶ νῦν τὸν λόγον φέρωμεν περὶ τῆς πολιτείας.

Φ.—Καὶ πρῶτον μὲν τὸ ζήτημα τὸ περὶ ἀπαρτίας.

Π.—Σὺ τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ;

Φ.— Ἐγὼ φρονῶ πῶς ἔχει καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις εἰς τὰ νοικτὰ πῶς τρέχει. Καὶ πρῶτον μὲν, βρὲ Περικλῆ, ἂν λείψῃ ὁ Μουσούρης, μὰ δὲν θὰ λείψῃ βέβαια ὁ κύριος Βουδούρης, ἂν ὅμως λείψῃ καὶ αὐτός, θὰ ἔλθῃ ὁ Μακρουγιάννης, ἂν ὅμως λείψῃ καὶ αὐτός, θὰ ἔλθῃ ὁ Μερτζάνης, ἂν ὅμως λείψῃ καὶ αὐτός, θὰ ἔλθῃ ὁ Γιαννοῦκος, ἂν ὅμως λείψῃ καὶ αὐτός, θὰ ἔλθῃ ἄλλος κοῦκκος, ἂν ὅμως λείψουν κί' ὅλοι τῶν διὰ τινα αἰτίαν, τὸ Ὑπουργεῖον πάντοτε θὰ ἔχῃ ἀπαρτίαν. Ἐκ τούτων ὄθεν, Περικλῆ, καθὼς καταλαμβάνεις, ἀποχωρήσεις σκέπτεται πολλὰς ὁ Δεληγιάννης καὶ ἤδη ἐπεχείρησε ἀντιπροχθὲς τὴν πρώτην, συμπαρασύρας μετ' αὐτοῦ καὶ κάθε πατριώτην καὶ εἶν' ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἢ θέσις τῆς πατρίδος, διότι καὶ ἡ σύμβασις ἐκείνη τῆς σταφίδος ἐπῆρε τὸν κατήφορο εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Γάλλων καὶ μετ' ἐπαίνων καὶ αὐτὴν ἀπέροισαν μεγάλων. Καὶ τώρα κλαίω δι' αὐτὸ πικρὰ ὁ πολυτλήμων, ἂν καὶ δὲν εἶμαι Περικλῆ, ποσὼς σταφιδοκτῆμων, ἂν καὶ ποτὲ δὲν ἔβαλα 'στὸ στόμα μου σταφίδα καὶ οὔτε κέρδος ἔξ αὐτῆς οὐδὲ ζημίαν εἶδα, οὔτε μὲ μέλει, Περικλῆ, τί διάβολο θὰ γίνῃ καὶ ἂν ποτὲ ἡ σύμβασις θὰ ψηφισθῇ ἐκείνη, ἢ ἂν θὰ καταργήσωμεν τὸν ἔγγειον τὸν φόρον, καθὼς φωνάζει πρὸ καιροῦ ἢ φάρα τῶν ἐμπόρων, ἢ ἂν ποτὲ ὠφέλεια προκύψῃ οὐσιώδης, ἢ καὶ ἂν εἶναι ἡ σταφίς οὐσία σακχαρώδης, ἢ ἂν ποτὲ οἰνόπνευμα θὰ δυνηθῇ νὰ γίνῃ, ἢ στέμφυλον ἢ τσίπουρον ἢ καὶ σταφίς νὰ μείνῃ, ἢ ἂν ἡ κατανάλωσις αὐξήσῃ 'στὴν Γαλίαν, εἰς τὸ Μαρόκον, τὸ Περού, Πεκῖνον καὶ Ἀγγλίαν, ἢ ἂν ὠφελιμώτεροι προκύψουν τώρα ὄροι, ἢ ἂν καὶ τῆς ζακχάρως καταργηθοῦν οἱ φόροι, ἢ ἂν παντοῦ καταργηθῇ ὁ φόρος τῆς σταφίδος κί' ὁ νόμος ὁ φορολογῶν πᾶν σακχαρῶδες εἶδος. Οὔτε μὲν λίτρα ἔσταιλα 'στὸν τάδε ἢ 'στὸν δεῖνα, οὔτε Μαλάγα ἔφαγα καὶ οὔτε Σουλτανίνα, ἀλλ' οὔτε Κορινθιακὴν δὲν ἔφαγα ποτὲ μου, μὰ οὔτε σὺ θὰ ἔφαγες ὡς τώρα, φίλτατέ μου.

Π.—Κί' ἐγὼ δὲν ἔχω, Φασουλῆ, καμμὶὰ μικρὴ φροντίδα... τί πρὸς ἐμένα ἢ σταφίς κί' ἐγὼ πρὸς τὴν σταφίδα; Κί' ἂν λείψῃ κάθε φόρος τῆς κί' ἂν βάλουν πρὸ με-

γάλο,

ἐγὼ ποτὲ 'στὸ στόμα μου σταφίδα δὲν θὰ βάλω καὶ οὔτε θέλω νὰ τὴν 'δῶ ποτὲ μου σὲ τραπέζι κί' ἄς κάνουν μόνον μὲ αὐτὴν πουτίγκαις οἱ Ἑγγλέζοι κί' ἂν πρῶ οἰνόπνευμα ποτὲ, καθόλου δὲν μὲ μέλει ἂν εἶναι ἀπὸ τσίπουρο ἢ ὄ, τι ἄλλο θέλει.

Φ.— Ἄν καὶ δὲν δίνω δι' αὐτὴν μιὰ κάλπικη πεντάρα, ἐν τούτοις, φίλε Περικλῆ, σὲ τούτῃ τὴν ἀντάρα ὡς πατριώτης ἀληθῆς καὶ τέκνον τῆς πατρίδος ἐνδιαφέρομαι πολὺ καὶ δι' αὐτὸ τὸ εἶδος καὶ ὡς ἐκ τούτου μ' ἔξαψιν καὶ μὲ θυμὸν μεγάλον σιέλλω καμπόσα φάσκελα εἰς τὴν βουλὴν τῶν Γάλλων κί' ὅσα καλὰ μᾶς ἔκαμαν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον κί' ὅσα νὰ κάμουν σκέπτονται 'στὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων ἢ φανερά καὶ ξάστερα, ἢ καὶ ἰδιαιτέρως, τὰ λησμονῶ, τὰ παραιτῶ, τὰ φίνω κατὰ μέρος καὶ πᾶσαν σχέσιν διαρκῆ ἐπὶ τὸσαῦτα ἔτη, ἢ φιλικὴν ἢ ὁμαλὴν κί' ἀτάρακτον προσέτι, μὲ κάθε Γάλλον, Περικλῆ, ἀμέσως διαλύω καὶ ὅλην τὴν καρδίαν μου πρὸς τὴν Γαλίαν κλείω κί' οὐδὲ ἀφίνω ἀνοικτὴν καμμίαν χαραμίδα νὰ ἔμβουν οἱ πατήσαντες ἀσπλάγχχνως τὴν σταφίδα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ Δε-Μουί διὰ παντὸς ξεχάνω καὶ τὸν Λασσάλ καὶ τὸν Σαρλέ ἀπὸ τὸν σβέρκο πιάνω καὶ τρέχω μὲ τοῦ Βουλανζέ κί' ἐγὼ τὴν πελατεία καὶ σκούζω «κάτω ἢ βουλή καὶ ἡ δημοκρατία.» Καὶ δὲν εἰξεύρω πῶς κί' ἐγὼ τὸ ἄκτι μου νὰ βγάλω καὶ εἰς τὸν φούρνο σκέπτομαι νὰ στείλω ἕναν Γάλλο καὶ μὲ σταφίδες μπόλικαις νὰ τὸν παραγεμίσω καὶ νὰ τὸν φάγ' ὀλάκερο καὶ νὰ τοὺς βλαστημήσω.

Π.—Τί ξέρεις γιὰ τὸν Σπάρταλη;

Φ.— Αὐτὸ εἰξεύρω μόνον

πῶς προμηθεῖα; ἔκαμε εἰς περασμένον χρόνον καὶ τοῦ Κουβέρνου δανειστής δὲν ξέρω πῶς εὐρέθη καὶ ζήτημα πολιτικὸν ὁ Σπάρταλης ἐτέθη κί' ὕβρισθη ὁ Πρωθυπουργὸς μετὰ τοῦ Δεληγιάννη καὶ τοῦ Ρουμπόρδ τὸ φάντασμα εἰς τὴν βουλὴν ἐφάνη κί' ἂν κί' ἔλειπε, βρὲ Περικλῆ, ὁ κύριος Σινέλης, καθὼς καὶ ἄλλοι βουλευταὶ τῆς δεξιᾶς ἀγέλης, ἀλλ' ἐπλειονοψήφησε τὸ Ὑπουργεῖον πάλιν κί' ὁ Δεληγιάννης ἔφυγε μὲ χόλον καὶ μὲ ζάλην κί' ἀμέσως εἰς τὸ σπῆτι του ἐπῆγε μόνος ντρίτα κί' ἐγὼ ἐπῆγα, Περικλῆ, νὰ 'δῶ τὴν Φ α β ο ρ ί τ α.

Π.—Καὶ τί νομίζεις, Φασουλῆ, πῶς μὲ αὐτὸ συνέβη;

Φ.— Νομίζω τὸ περίσσευμα πῶς κάπως 'λιγοστεύει, γιὰ αὐτὸς ὁ Σπάρταλης, ὅπου δὲν χάρπει μίγαις, χιλιάδες γιὰ τὸν κόπο του θὰ πάρῃ οὐκ ὀλίγαις, μὰ ἔπρεπε ν' ἀνταμειφθῇ καὶ τούτος ὁ καυμένος, γιὰτ' ἴδρωσε ὁ φουκαρᾶς κί' εἰργάσθη γιὰ τὸ γένος, γιὰτ' εἶναι καὶ ὑπήκοος ραγιάς 'στὴν Ἑγγλιτέρα κί' ἴσως ἐδῶ κουβαληθῇ κί' αὐτὸς καμμὶαν ἡμέρα μ' ὄλον τοῦ οἴκου Σπάρταλη τὸ πλούσιον Ταμεῖον καὶ κτίση ὡς φιλόανθρωπος κανὲν Πτωχοκομεῖον, ἢ φυλακὰς ἢ θέατρα σὰν τὸν Τσιγγρὸ τὸν Χιῶτη...

Π.—Μὰ δὲν μοῦ λὲς τί γίνεται κί' ὁ Τάκης τοῦ Βουλπιώτη;

Φ.— Σὲ χαιρετᾷ πρὸς τὸ παρόν καὶ μένει μὲ τὴ χάρι.

Π.— Ὅρσε λοιπὸν ἐπὶ τὰ κλωτσιαῖς καὶ κάμποσο στηλιάρι.